Living the Lotus

6
2021
VOL. 189

Buddhism in Everyday Life

Founder's Reflections

सिकेको कुरा अभ्यास गर्ने

अहिलेको समाजमा धेरै मानिसले सुचना र ज्ञानको भन्डारलाई प्रसंशा गर्दछन । तर एस्ता धेरै मान्छेहरु पनि जिन्दगीको समस्यामा अल्झिदा के गर्ने थाहा नपाएर तनाव हुने पनि गर्दछन । सुचनाको बाढी बग्ने अहिलेको यो संसारमा जसले तेसलाई प्राप्त गर्छ उसैलाई धेर दुख हुने गरेको छ ।

हामीले राम्रो समाचारलाई धेरै सुनेमा तेस्लाई बुझेको जस्तो लाग्छ । तर तेसलाई खाली ज्ञान मात्र भनेर बुझ्दैमा आफ्नोनिम्ती काम लाग्ने हुँदैन । राम्रो कुरा सुनेपछी तेसलाई अभ्यास गरेन भने तेसलाई साचिकै बुझेको भन्न मिल्दैन ।

मैले "राम्रो कुरा सुने" भने तुरुन्तै तेसलाई अभ्यास गरेर हेर्दछु । तेसो गरेमा तेसलाई अझै बुझ्न सकिन्छ । र आफ्नोनिम्ती हुने गर्दछ । "उपदेश अनुसार बिश्वास गरेर अभ्यास गरौं" भनेको नै आस्था हो ।

सुचना भरिपुर्ण समाज जती बिकशित हुन्छ तेती नै आफुले के बिश्वास गर्ने भन्ने कुरा मनन गर्ने कुरा महत्वपुर्ण र अनि सिकेको कुरालाई अभ्यास गर्नु जरुरी हुन्छ ।

(संस्थापकको निबन्ध १०, ८६-८७)

रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सर्बसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यबहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने ब्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रय अन्तराष्ट्रय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरुसँग मिली बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ । रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सर्बसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यबहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने ब्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रय अन्तराष्ट्रय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरुसँग मिली बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus
Vol. 189 (June 2021)

प्रकाशक: रिश्शो कोसेइ काइ अंतराष्ट्रय बिभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स्: ८१-३-५३४१-१२२४
इ-मेल्: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp
प्रमुख सम्पादक: केइइची आकागावा
सम्पादक: केन्सुके ओसादा
नेपाली संसकरण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल
सम्पादन कर्मचारी:अंतराष्ट्रय बिभाग कर्मचारी

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भन्ने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा बुझाउन, जसरि हिलोमा पनि कमल फकृयको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेष्यमुलक होस भन्ने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रीका पढेर संसार मनिसहरुको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ ।

President's Message

अबलोकितेश्वोरलाई पुजन गर्ने

Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

आफ्नो क्षमतालाई बुझ्ने

सद्धर्म पुन्डरिकको "अबलोकितेश्वोरको फराकिलो द्वार अध्याय" लाई "अबलोकितेश्वोर सुत्र" पनि भनिन्छ र यो धेरै धर्मालुबिच यो अध्याय प्रशिद्ध छ । किनकी हामीले दुख पाउदा अबलोकितेश्वोरलाई सम्झेर जप गर्यौ भने अबलोकितेश्वोरसम्म हाम्रो कामना पुग्छ र उनिले मुक्ती दिनेछन भन्ने उपदेशले गर्दा हामीमा आँट आउने गर्दछ तेसैले अबलोकितेश्वोरमा बिश्वास गरेर पुजा गर्ने मानिसहरु धेरै छन । तर एस्तो कुरा सुन्यो भने देबिदेवतालाई आफ्नो स्वार्थकोनिमिती मात्रै पुजा गरे जस्तो लाग्ला तर अबलोकितेश्वोरलाई पुजा मात्रै गर्नाले बुद्धको उपदेशलाई गम्भिररुपमा लिने मन भएमा यो आस्थाको द्वार हो भनेर एस्तो कार्यलाई आदर गर्न पर्ने हुन्छ ।तर मलाई अबलोकितेश्वोरलाई पुज्नु खाली पुजा गरे मात्र मुक्ती पाउने या मद्दतको लागी मात्र भन्ने उपदेश होईन जस्तो लाग्छ । किनकी "अबलोकितेश्वोरको फराकिलो द्वार अध्याय भनेको सद्धर्म पुन्डरिकको उपदेश हो । र अबलोकितेश्वोर सुत्र भनेको सद्धर्म पुन्डरिकको नै आशय हो ।

पहिलो आशय हो आफ्नो सम्भाबनालाई चिन्न जरुरी छ भन्ने कुरा । हामीले सधै पढ्ने सुत्र पाठमा "अबलोकितेश्वोरको शक्तिले यो संसारलाई मुक्ती दिनेछ" भन्ने श्लोक छ र एस्लाई संस्थापकले "यो शक्ती भनेको दुख पाउदा तेसबाट उर्जा पाएर बिकास हुने अचम्मको शक्ति" भनेर बिष्लेशण गर्नु भएको छ ।

दुखको जडबाट उठेर तेसको उर्जा लिएर बिकास हुने शक्ती हामीसबैमा हुन्छ र त्यो नै "अबलोकितेश्वोरको शक्ति" भन्ने कुरा हो । कबी यामाओ सान्जेइले हाम्रो प्राणको मुल शक्ती नै अबलोकितेश्वोरको शक्ती पुकार्नु हो भनेका छन ।

मतलब अबलोकितेश्वोर भनेको हामी आफुमै हुने हो र आफ्नो सम्भाबनालाई बिश्वास गरेर भित्री अबलोकितेश्वोरको शक्तिलाई पुजन गर्दा हाम्रो मन शन्त हुन्छ र केहि गर्ने उर्जा पैद हुन्छ र यो नै मुक्ती हो भन्न सकिन्छ ।

सबैलाई मुक्ती दिलाउने चाहना

हामी दुख परेर हरेस खादा “यो दुख कुनै दिन त अन्त होला नि” भन्ने कुरा बुझेमा मन शन्त हुन्छ र हामी एक्लो ठानेर बरु मर्दा ठीक होला भन्ने सोच्दा आफुलाई खुबै माया गर्ने मानिसलाई सम्झिदा बाच्ने शक्ती प्राप्त गर्ने गर्दछौ ।

त्यो भनेको बुद्ध धर्मको सब्बे संसार अनिक्छा या सब्बे धर्म अनन्त जस्ता सत्यलाई बुझेर नयाँ जिन्दगी जिउछु भन्ने सोचाइ गर्ने क्षण हो । एदी बुद्धको उपदेश नबुझे पनि आफुमा भएको बुद्धिले (सद्धर्म शक्ति) ले आफु फेरी उठन सकिनेछ ।

साचिकै दुख हुँदा मनदेखी “अबलोकितेश्वोर बचाइ दिनुस्” भनेर पुज्ने मानिस पनि होलान । आफ्नो स्वार्थको निम्तिको पुजा भए पनि अबलोकितेश्वोरलाई मनदेखी नै पुजन गर्ने बिनम्र मन भएमा भित्र भएको अबलोकसँग एक भइन्छ र आफ्नो शक्ती प्रदर्शन गर्न सकिने छ ।

एस अर्थमा “उपाय सत्य” भन्ने शब्द जस्तै अबलोकितेश्वोरको शक्ती उपाय बन्छ र “बुद्धत्व बुझेमा पक्कै मुक्ती भएर आफ्नोनिम्ती संसार स्वतन्त्र हुनेछ” भन्ने सत्य नै अबलोकितेश्वोर सुत्र हो ।

र अबलोकितेश्वोर सुत्रमा अबलोकितेश्वोर बोधिसत्वको मद्दतले अरुको दुखलाई मुक्ती गराउने भन्ने कुरा धेरै दोहराइन्छ । यो पनि “सबैलाई मुक्ति” भन्ने अबलोकितेश्वोरको कामना र हाम्रो कामना एकै हो भन्ने एक उपाय हो भन्न सकिन्छ होला । र अबलोकितेश्वोरलाई पुजेर हजार हात अबलोकितेश्वोर जस्तै “हजार हातले अरुलाई सुख र शान्ति” कामना गर्न सक्ने मन आफुमा हुन्छ भन्ने कुरा बुझेमा आफु पनि एक बोधिसत्वको अभ्यास गर्ने मानिस भइन्छ । एस्ता महत्वपुर्ण कुराहरु अबलोकितेश्वोर सुत्रमा दर्शाइएको छ ।

धर्ती भित्र बाहिरका सबै बोधिसत्व अनि अबलोकितेश्वोर मात्र होईन कि आफुमा भएको बोधिसत्वलाई बुझेर अघी कसरी बढ्ने भन्ने कुरा मानिस पिच्छै फरक होला र त्यो बारेमा अर्को महिनाको अंकमा बोधिसत्वको अभ्यासको बारेमा भन्ने छु ।

From *Kosei*, June 2021.

अरु मानिस आफ्नो प्रतिक हुन

कोरिया मन्दिर
पार्क ज्योन ज्युन

यो प्रवचन २०२० डिसेम्बर १३मा कोरिया मन्दिरमा मिजुको संयुक्त स्मारक समारोहमा गरिएको हो ।

नमस्ते सबैजना म सोलको एक शाखा सदस्य पार्क ज्योन जिन हु । म १९७८को फेब्रुअरीमा जन्मेकी हु र म ५ दाजुभाइको माहिली छोरी हु । अहिले मैले बिहे गरेकी छु र श्रीमान किम सोन जिन र छोरी ज्यु र छोरा युङोन सहित चारजनाको परिवार छ । श्रीमानको सोलमा चस्मा पसल छ ।

पहिला मैले मेरी आमाको साथिले ऋण लिदा आमाले शाक्षी बसेकोले उनिले ऋण तिर्न नसक्दा मेरो घरको समानहरु लीलाम गरिएको थियो । तेस्तो गाह्रो बेलामा कोसेइ काइको शाखा प्रमुख जो हाम्रा छिमेकी थिए उहाले मिचिबिकी गरेर १९८५ मे २५मा म ८ बर्ष हुँदा मेर आमा यहाँको सदस्य हुनु भएको हो । आमासँग मन्दिर गएर नयाँ साथी बनएर रमाइलो गरी खेल्न अनि खाने पाउने भएर म मन्दिरका ठुला कार्यक्रममा सधै जाने गर्थे ।

७ क्लास गए पछी पढ्न परेर मन्दिर तेती गइन । मैले खेलकुदको बारेमा पढ्ने बिचार गरेकोले पढ्न बाहेक खेलकुदको पनि जाच दिन पर्ने भएर खेलकुद सिकाउने ठाउँमा पनि जान्थे । पढ्न र खेल्न दुबै पर्ने भए पनि मलाई जान मन लागेको कलेजमा मैले भर्ना पाए ।

तर खेलकुद पढ्न धेरै किसिमका खेलको पढ्न जरुरी थिरी र हरेक खेलको बारेमा पढ्न छुट्टै पैसा चाइन्थ्यो र तेसले गर्दा घरमा मलाई पैसा माग्न अप्ठेरो लाग्ने भयो । मेहेनत गरेको छु भनेर देखाउन म दिनरात पढ्थे अनि बिदामा काम गरेर आफुलाई चहिने सामान आफैले किन्ने गर्थे ।

एक दिन म मेरो साथिलाई भेट्न गए । साथी राम्रो अपार्ट्मेन्टमा बस्थी र ठुलो कोठा र राम्रा फर्निचर थिए । उनिले खर्च गर्न घरबाट महिनामा १ लाख रुपैयाँ पनि पाउथिन रे । त्यो सुनेर आफुभन्दा धेरै फरक देखेर अचम्म लागेको थियो । तेसपछी मैले आफ्ना आमबुवालाई आफु मात्र किन एस्तो गरीब अवस्थामा बाच्ने भनेर कचकच गर्न थाले ।

कलेजमा जाच आउँदा सबैले मेरो नोट माग्थे दिन्न भन्दा पनि जबरजस्ती लान्थे, अरुले मलाई प्रयोग गरी रहेका थिए । तर उनिहरुले मलाई नराम्रो ठान्लान भनेर आफुलाई लागेको कुरा केहि भन्न सक्दिनथे । तर मेरो पढाई राम्रो थियो र छात्रबृती पनि पाए । तर मेरो एउटा सरले "तिमीले यो छात्रबृती पाएको मैले गर्दा हो" भनेर मलाई धम्की दिन थाले त्यो तनावले गर्द मैले कलेज एक बर्ष नजाने बिचार गरे । मलाई कोही भेट्न मन थिएन तर पकेटबेलमा आमाको मेसेज देखेर म एक हप्तापछी घर फर्किए । तर म तेसपछी आफ्नो कुरा कसैलाई नभन्ने धेरै खाने पिउने गर्न थाले । मेरो ओजन ८० किलो सम्म भयो र सारा सरिरहरु दुख्न थाल्यो ।

कोरिया मन्दिरमा प्रवचन गर्दै पार्कजी

तेहिबेलामा सानोबेलामा मन्दिरमा भेटेको साथी मुन हे योनसँग कुरा भयो र भेट्न थाले । आफ्नो मोटोपना देखाउन मन नभएर बेलुका भेट्ने गर्थे । मुनजिले मेरो कुरा ध्यान दिएर सुन्नुभयो । “ए तेस्तो भयो ?, कस्ता साथीहरु हागि?, छात्रबृती पाएको ?, काम दुइवोटा गरेको ?” आदी भनेर मेरो कुरालाई बिचार गरेर साहनाभुती दिनुभयो । उनिले घरभित्र मात्र बस्ने मानिसहरु जापानमा धेरै छन र “तिमी अरुभन्दा खासै केहि फरक होईन, फेरी बाहिर निस्केर हेर भनेर” मलाई साहास दिनुभयो ।

मुनजिले गरेर म फेरी कलेज गएर सके तर शिक्षक बन्ने जाचमा चाही फेल भए । फेरी जाच दिउ कि भन्ने ठाने तर अर्कै काम खोजे । तर त्यो काम त ठगी गर्ने रहेछ र छोडे अनि कलसेन्टरमा काम गरे तर मलाई त्यो काम मन परेन र मेरो आत्मबिश्वास कमजोर हुँदै गयो ।

तेही बेलामा मुनजिले “पैसाको लागि होईनकी प्यासनको लागि काम गरे आनन्द हुन्छ । आफुलाई बिश्वास गर” भनेर सल्लाह दिनुभयो र मैले नर्स बन्ने बिचार गरे । काम गर्दै नर्स स्कुल जान थाले र नर्स भएर अस्पातलमा काम गर्न थले । र अलिअली गर्दै पैसा पनि बचत हुँदै जान थाल्यो ।

संघका साथीहरुले मेरो कुरा सुनेर” ओहो धेरै राम्रो गर्नु भयो म भए तेस्तो मेहेनत गर्न सक्दिनथे होला” भनेर मेरो मेहेनतको कदर गर्नुहुन्थ्यो । कामले गर्द तन मन थाकेको बेलामा सहनभुती दिनुहुन्थ्यो । सधै मेरो नजिक भएर मेरो कुरा सुनेर उपदेश अनुसार आफ्नो गल्ती बुझेर काम गर्ने भन्ने सल्लाह दिनुहुन्थ्यो । आफ्ना कुरा सुन्ने कोही छन भन्ने थाहा हुँदा मात्र नराम्रो अवस्थाबाट गुज्रेको जिवनलाई राम्रो अवस्थामा फर्काउन सकिने रहेछ भनेर मैले अनुभव गरे ।

यो प्रवचन गर्ने मौकाले मेरो परिवारको महत्व र आभारिपन थाहा पाए । मैले मात्र कलेजमा पढ्न पाए त्यो कुरालाई रिस नगरि भाइबहिनिले मलाई सघाए । बिहे गरेर छोरा पाउदा मलाई दिदिबहिनीले स्याहार गरे । र छोरी पनि ज्ञानी भएर नर्सरी गइन । छोरा चकचके भए पनि उसलाई बोक्दा “आम तपाईलाई कतै दुखेको त छैन ?” भनेर मेरो ख्याल राख्थ्यो । पेटमा हुँदै कोसेइ काइको उपदेश सुनेर होला । मेरा श्रीमान अलि नबोल्ने अनि काम गर्न मन नपराउने । अग्ला तर दुब्ला मलाई खासै मलाई मन नपर्ने खालका तर ज्यादै सरल अनुहार र सिधा मान्छे भनेर मन पराएकी हु । चन्चले मसँग बिहे गरे अनि मलाई सधै कतै जान मन लागे उहाले केहि नभनी लग्थे र घर फर्किदा थाकेर तुरुन्तै सुत्थे । कोरोनाको बेलामा पसलहरु धेरै बन्द छन तर मेहेनत गरेर काम गर्ने श्रीमानप्रती आभारी छु ।

र मलाई सधै सहयोग गरेकोमा संसारमा सबैभन्दा आभारी छु म मेरा आमाबुवाप्रती । घरकोनिम्ती जस्तो सुकै काम गर्ने मेरा बुवा । ५ जना छोराछोरी र श्रीमानको दुख भए पनि हेरचार गर्ने मेरी आमा । आफ्नो सोचाइ अनुसार मलाई जन्माएर हुर्काएर कोसेइ काइमा लिएर आउने आमाको कुरा सोच्यो भने आभारी भएर मन भरिएर आउछ । मेरो छोराछोरी हुर्काउने कुरा या पैसाको बारेमा सल्लाह माग्दा सधै मेरो साथ रहेर मेरो कुरा सुनेर कोसेइ काइको उपदेश अनुरुप सही सल्लाह दिने आमालाई म सम्मान गर्दछु ।

मभन्दा पछी बिहे गरेको देउरानीले पहिला छोरा पाएकोले मलाई हेला गर्ने सासुको कारणले गर्दा श्रीमानसँग ठाकठुक पर्थ्यो । पाछि मैले पनि छोरा पाए र सासुले छोरी पाएकोबेलामा भन्दा गरेको राम्रो बेबहार देखेर रिस उठ्यो । तर मेरो आमा ४ छोरी पछी छोरा पाउदा खुशी भएको कुरा पनि सम्झिए । सासु र हाम्रो अहिलेको युगमा

छोराछोरीप्रती गरिने बेबहार अलि फरक छ र भन्ने कुरा मैले नस्विकारी खाली सासुको हरेक कुरा मैले बादविवाद गरी रिसाउने गर्थे ।

अहिले म घर गएर बृधको सेवा गर्ने काम गर्दछु । ति बृधहरुले आफ्ना छोराछोरीलाई भन्न नसकेका मनका कुराहरु सुनाउने गर्दछन र तेस्तो सुन्दा आफुलाई पनि आमाबुवाप्रती अझ आभारिपन नपुगेको रहेछ जस्तो लाग्छ । अबदेखी उहाहरुलाई सधै फोन गर्छु र भेट्न जान्छु भन्ने छ । बुढो हुँदै ज्यान सानो हुँदै गएका आमाबुवा देख्दा दुख लाग्छ तर अहिले आफ्ना सासुससुरालाई पनि आफ्नै आमाबुवा जस्तो हेरचार गर्छु । पहिला सासुसँग केटाकेटीको स्वास्थ र पढाईको कुरा धेरै हुन्थ्यो तर अहिले सासुको स्वास्थको कुरा गर्छु । म परिवर्तन भएर अहिले सासुलाई फोन गर्दा मेरा छोराछोरी पनि कुरा गर्छन र के कस्तो छ भनेर सोध्ने गर्छन र रमाएर कुरा गर्छन । केटाकेटीको कुरा ऐना भएर ममा छाउने गर्छ भन्ने कुरा बुझेर (सबै आफु र आफु भनेको अरुको प्रतिक" भन्ने कुरा बुझे । अहिले सासुलाई "सिधासाधा श्रीमानलाई जन्म दिएकोमा धन्यवाद र राम्रा केटाकेटीसँग यसरी बस्न पाएकोमा धन्य छु" भनेर भने । उपदेशले गर्दा सोच्ने हेर्ने तरिका फरक परेमा पक्कै अरुसँगको संबन्ध पनि राम्रो हुन्छ भन्ने कुरा बुझे ।

२००४ मा मेरो आमबुवाले मैले धेरै चिन्ता लिएको देखेर जापानमा हुने युवा भेलामा पठाउनु भयो । धेरै ठुलो हलमा सबै शान्त भएर मिलेर पुजा गरेको देखी मलाई प्रभाब पर्‍यो । खाने बेलामा आफुलाई चाहिने मात्र लिने अनि शान्त भएको देख्दा पनि प्रभाबित भए ।

"अरुलाई परिवर्तन गर्न सकिन्न । सबैथोक परिवर्तन हुन्छ । एक्लै बाच्न सकिन्न" भन्ने संस्थापकका उपदेशहरुलाई अभ्यास गरेर शान्त र सुशिल मान्छे बनु भन्ने कामना गरेको छु ।

मलाई हेरेर हुर्कने छोराछोरिकोनिम्ती र दुबै परिवारका आमाबुवा, सासुससुराको राम्रो हेरचार गर्छु भनेर बाचा गरेर आफु पनि राम्रो आमा, श्रीमती, बुहारी र छोरी भएर सुखी परिवार बनाएर कोरियाको समाजको सुखकोनिम्ती केहि गर्न सक्के बन्न सकौ भनेर भक्ती गर्दै जानेछु भनेर प्रण गर्दछु ।

बुद्ध र संस्थापक धेरै धन्यवाद ।

अध्यक्षज्यु धन्यवाद ।

मन्दिर प्रमुख र संघका सबै धेरै धन्यवाद ।

होजामा भाग लिदै पार्कजी

The Threefold Lotus Sutra
An Outline and Key Points for Each Chapter

Rev. Nikkyo Niwano

सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र
२८औ अध्याय सामान्तभद्र बोधिसत्व प्रोत्शाहन

पूर्वको रत्नमाहाशिला भन्ने देशबाट सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र सुन्न आएका ब्रह्मन्ड बोधिस्त्वले तेसको बारेमा बुझेर प्रभाबित भएर “अब पछी आउने पुस्तालाई यो कुरा सुनाउने छु र उपदेशको रक्षा गर्नेछु” भनेर भन्छन र शाक्यमुनी बुद्धले उनको प्रशन्सा गरेर “ब्रह्मन्ड बोधिसत्वले जस्तै अरु कसैले गर्छ भने तेसलाई म पनि रक्षा गर्नेछु” भनेर भन्छन । मतलब यो अध्याय आगामी पुस्ताका सद्धर्म पुन्डरिक अपनाउनेहरुलाई उर्जा प्रदान गर्ने अध्याय हो ।

सद्धर्मलाई अभ्यास गरेर मात्र

किन अन्तिम अध्यायमा मात्र समान्तभद्र प्रकट हुन्छ त भन्दा तेसमा गहिरो अर्थ छ । ब्रह्मन्ड बोधिसत्व (सत्य, शिला र अभ्यास) गर्ने बोधिसत्व भनिन्छ । उनि सेतो हात्तीमा बसेर प्रकट हुने कुरा (हात्तीले नदी पार गर्दा आफ्नो खुट्टा पिध सम्म पुराउछ) एक प्रतिकरुपमा अरु दुइ पुण्य भन्दा पनि जसरि पनि “अभ्यास” नै गर्नु पर्छ भन्ने कुरा हो ।

सद्धर्म पुण्डरिकको सुरुतिर बोधिसत्वको प्रमुख नायक “बुद्धिमान” मन्जुश्री बोधिसत्व थिए । बिचमा पुगेपछी जस्तो कि “अनन्त तथागत अध्यायमा” “दयालु” मैतृय बोधिसत्व मुख्य नायक थिए र अब अन्तिममा “अभ्यास गर्ने” बेलामा समान्तभद्र बोधिसत्व प्रकट हुनुको कारण सद्धर्म पुण्डरिक सुत्रको उपदेश सुनेर सब्बे धम्म भन्ने बुद्धी (बाहिरि ढोका) बाट अनन्त बुद्धको दयाबाट बाचेको सत्य (मुल ढोका) को कुरा बुझ्ने मान्छेले एसलाई अभ्यास नगरेमा केहि अर्थ हुँदैन भन्ने बाहेक अरु केहि हुन सक्दैन । यो कुरा मात्र बुझेमा यो अध्यायको मुल कुरा बुझ्न सकिनेछ ।

चार सत्य निर्माण

तर यो अध्यायमा शाक्यमुनिको धेरै महत्वपुर्ण बाणी पनि छ । त्यो हो समान्तभद्र बोधिसत्वको प्रश्नलाई शाक्यमुनिले दिएका उत्तरहरु ।

“एदी धर्ममा डुबेका महिला पुरुषहहरुले तलका ४ वोटा कुरा पालन गर्न सकेमा तथागतको परिनिर्वण पछी पनि यो सद्धर्म पुण्डरिकको उपदेशलाई बुझेको हुन्छ र यो उपदेशको साचो पुण्य पाउनेछन । ति कुरा हरु हुन:

१ आफु सर्बबुद्धबाट रक्षित छु भन्ने कुरलाई कुनै पनि हालतमा मनन गर्ने

२ दैनिकिमा सुकर्म गरेर पुण्य पाउने मेहेनत गर्ने

३ सुकर्म गर्ने मानिसको सँगत गर्ने

४ यो संसारको प्राणी सबैसँग मिलेर मुक्ती पाउनु नै साची मुक्ती हो भनेर बुझेर आफुले अरु धेरैलाई मुक्ती दिन्छु भन्ने सोच्ने ।

यी कुराहरु अहिलेसम्म बिस्तृत बर्णन गरेर आएका उपदेशहरुलाई सर्बसाधारणले पनि सजिलैसँग बुझ्न सक्ने गरी छोटोगरि भनिएको कुरा हो र सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र भनेको आफुभन्दा धेरै टाढाको कुरा हो भन्नेलाई “ए यो त मैले पनि बुझेर अभ्यास गर्न सक्ने छु” भन्ने आँट दिलाउने छ । यो अध्याय बास्तबमै “सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र”को अन्तिम अध्यायको लागी उपयुक्त अध्याय हो ।

This is Nepali translation of text originally appeared in Japanese in *Hokke sanbu kyo: Kaku hon no aramashi to yoten*, (Kosei Publishing, 1991 [revised edition, 2016], pp.P216－221)

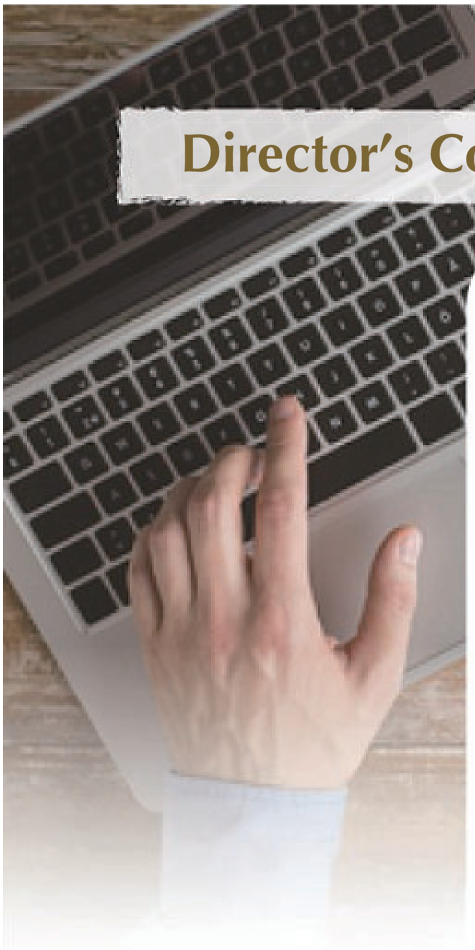

Director's Column

चमतकारी प्राण

Rev. Keiichi Akagawa
Director, Rissho Kosei-kai International

अबलोकितेश्वोर बोधिसत्व अध्याय मेरोनिम्ती पनि बिशेष सुत्र हो । १९६० मा तेस्रो सन्तानको जन्म दिदै गरेकी मेरी आमालाई आफ्नो सरीरप्रती चिन्ता लागेको थियो र आमाले "अबलोकितेश्वोर बोधिसत्वलाई पुजेर मलाई जन्म दिनु भएको हो । जापानको तोहोकुको एक गाउमा सुडेनिको साथ लिएर जन्मेको हु म । "सुत्केरी हुने बेलासम्म अबलोकितेश्वोर मन्त्र" ठुलो स्वरमा जपेको थिए भनेर आमाले भन्नु हुन्छ ।

तर जन्मिएको म मरेको जस्तै थिए रे रोएको रुने आवज पनि थिएन र रङ पनि राम्रो थिएन र चलमल गरेको थिइन रे । तुरुन्तै नजिकैको डाक्टर बोलाएर मेरो उपचार गरियो तर आश धेरै थिएन रे । डाक्टरले पनि "अब खाली भगवान भरोसा" भन्ने अवस्था थियो रे ।

तर डाक्टर र सुडिनिको मद्दतले मैले बल्लतल्ल श्वास फेर्न सके र अरु कुनै रोग नलागि म बाच्न सफल भए भन्ने सुनेको छु ।

अबलोकितेश्वोर सुत्र पढ्दा सधै अरुको साहराले र कामनाले मेरो प्राण बचेको हो भनेर आभारी हुने गर्दछु । चमतकारीरुपमा मृत्युबाट फर्केको भएर बोधिसत्व कार्यबाट संसारभरी सद्धर्म पुन्डरिक सुत्र फैलाउने काम गरेर यो प्राणको ऋण तिर्ने छु भन्ने छ । गास्शो ।

Rissho Kosei-kai: A Global Buddhist Movement

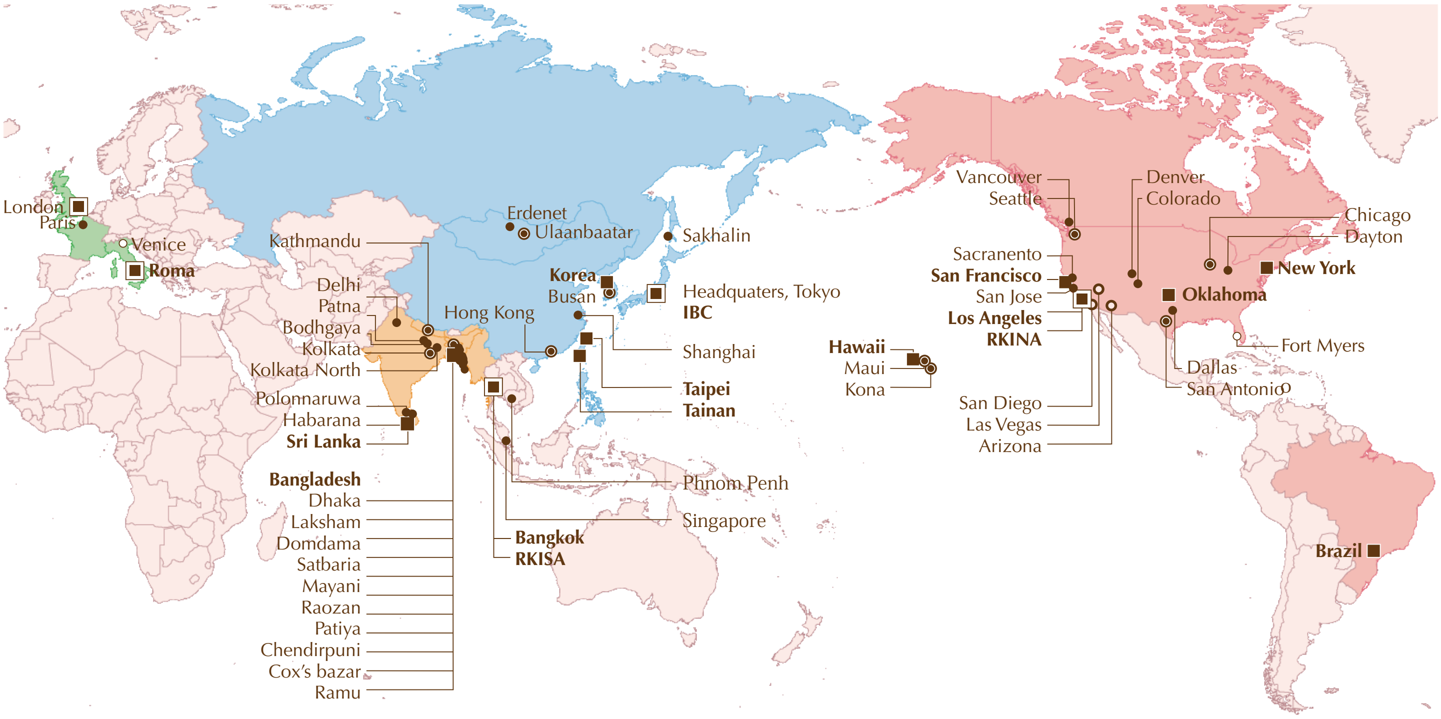

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii
2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, USA
TEL: 1-808-455-3212 FAX: 1-808-455-4633
Email: sangha@rkhawaii.org URL: http://www.rkhawaii.org

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center
1809 Nani Street, Wailuku, HI 96793, USA
TEL: 1-808-242-6175 FAX: 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center
73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona, HI 96740, USA
TEL: 1-808-325-0015 FAX: 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles
2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, USA
TEL: 1-323-269-4741 FAX: 1-323-269-4567
Email: rk-la@sbcglobal.net URL: http://www.rkina.org/losangeles.html

Please contact Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas

Rissho Kosei-kai of San Francisco
(Address) 1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, USA
(Mail) POBox 778, Pacifica, CA 94044, USA
TEL: 1-650-359-6951 Email: info@rksf.org

Please contact Rissho Kosei-kai of San Francisco
Rissho Kosei-kai of Sacramento
Rissho Kosei-kai of San Jose

Rissho Kosei-kai of New York
320 East 39th Street, New York, NY 10016, USA
TEL: 1-212-867-5677 Email: rkny39@gmail.com URL: http://rk-ny.org

Rissho Kosei-kai of Chicago
1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056, USA
TEL: 1-773-842-5654
Email: murakami4838@aol.com URL: http://rkchi.org

Rissho Kosei-kai of Fort Myers
URL: http://www.rkftmyersbuddhism.org

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma
(Address) 2745 N.W. 40th St., Oklahoma City, OK 73112, USA
(Mail) POBox 57138, Oklahoma City, OK 73157, USA
TEL: 1-405-943-5030 FAX: 1-405-943-5303
Email: rkokdc@gmail.com URL: http://www.rkok-dharmacenter.org

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Denver
1255 Galapago St. #809, Denver, CO 80204, USA
TEL: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton
617 Kling Drive, Dayton, OH 45419, USA
URL: http://www.rkina-dayton.com

The Buddhist Center Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)
2707 East First St., Suite #1, Los Angeles, CA 90033, USA
TEL: 1-323-262-4430 FAX: 1-323-269-4567
Email: info@rkina.org
URL: https://www.buddhistcenter-rkina.org

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio
(Address) 6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, USA
(Mail) POBox 692148, San Antonio, TX 78249, USA
TEL: 1-210-558-4430 FAX: 1-210-696-7745
Email: dharmasanantonio@gmail.com
URL: http://rksabuddhistcenter.org

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center
28621 Pacific Highway South, Federal Way, WA 98003, USA
TEL: 1-253-945-0024 Email: rkseattlewashington@gmail.com
URL: http://buddhistlearningcenter.org

Rissho Kosei-kai of Vancouver
Please contact RKINA

Risho Kossei-kai do Brasil
Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP, CEP 04116-060, Brasil
TEL: 55-11-5549-4446, 55-11-5573-8377
Email: risho@rkk.org.br URL: http://www.rkk.org.br

在家佛教韓国立正佼成会　Korean Rissho Kosei-kai
〒 04420 大韓民国 SEOUL 特別市龍山區漢南大路 8 路 6-3
6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420, Republic of Korea
TEL: 82-2-796-5571　FAX: 82-2-796-1696

在家佛教韓国立正佼成会釜山支部
Korean Rissho Kosei-kai of Busan
〒 48460 大韓民国釜山廣域市南區水營路 174, 3F
3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
TEL: 82-51-643-5571　FAX: 82-51-643-5572

社團法人在家佛教立正佼成會　Rissho Kosei-kai of Taipei
台湾台北市中正區衡陽路 10 號富群資訊大厦 4 樓
4F, No. 10, Hengyang Road, Jhongjheng District, Taipei City 100, Taiwan
TEL: 886-2-2381-1632, 886-2-2381-1633　FAX: 886-2-2331-3433

台南市在家佛教立正佼成會　Rissho Kosei-kai of Tainan
台湾台南市東区崇明 23 街 45 號
No. 45, Chongming 23rd Street, East District, Tainan City 701, Taiwan
TEL: 886-6-289-1478　FAX: 886-6-289-1488
Email: koseikaitainan@gmail.com

Rissho Kosei-kai South Asia Division
Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141　FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Kathmandu
Ward No. 3, Jhamsikhel, Sanepa-1, Lalitpur, Kathmandu, Nepal

Rissho Kosei-kai Society of Kolkata
89 Srirampur Road (VIP), Garia, Kolkata 700084, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North
AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya Dharma Center
Ambedkar Nagar, West Police Line Road, Rumpur, Gaya-823001,
Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Patna Dharma Center
Please contact Rissho Kosei-kai Society of Kolkata

Rissho Kosei-kai of Central Delhi
77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar,
New Delhi 110060, India

Rissho Kosei-kai of Singapore
Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh
W.C. 73, Toul Sampaov Village, Sangkat Toul Sangke, Khan Reouseykeo,
Phnom Penh, Cambodia

RKISA Rissho Kosei-kai International of South Asia
Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141　FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Bangkok
Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkapi, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8216　FAX: 66-2-716-8218　Email: info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei Dhamma Foundation
No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
TEL: 94-11-2982406　FAX: 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa
Please contact Rissho Kosei Dhamma Foundation

Rissho Kosei-kai Bangladesh
85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
TEL: 880-2-41360470

Rissho Kosei-kai Mayani
Mayani Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Damdama
Damdama Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Satbaria
Village: Satbaria Bepari Para, Chandanaih, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Chendhirpuni
Village: Chendhirpuni, P.O.: Adhunogar, P.S.: Lohagara, Chittagong,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai Raozan
Dakkhin Para, Ramzan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Laksham
Village: Dhupchor, Laksham, Comilla, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Dhaka North
408/8 DOSH, Road No 7 (West), Baridhara, Dhaka, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Cox's Bazar
Ume Burmize Market, Tekpara, Sadar, Cox's Bazar, Bangladesh

Please contact Rissho Kosei-kai Bangladesh
Rissho Kosei-kai Patiya
Rissho Kosei-kai Ramu
Rissho Kosei-kai Aburkhil

Buddiyskiy khram "Lotos"
4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk 693005, Russia
TEL: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai of Hong Kong
Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road, North Point, Hong Kong, China

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai
Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar
(Address) 15F Express Tower, Peace avenue, khoroo-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia
(Mail) POBox 1364, Ulaanbaatar-15160, Mongolia
TEL: 976-70006960　Email: rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Erdenet
Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai di Roma
Via Torino, 29, 00184 Roma, Italia
TEL/FAX: 39-06-48913949　Email: roma@rk-euro.org

Please contact Rissho Kosei-kai di Rome
Rissho Kosei-kai of Paris
Rissho Kosei-kai of Venezia

Rissho Kosei-kai of the UK
29 Ashbourne Road, London W5 3ED, UK
TEL: 44-20-8933-3247　Email: info@rkuk.org　URL: https://www.rkuk.org
Facebook: https://www.facebook.com/rkuk.official
Twitter: https://twitter.com/rkuk_official
Instagram: https://www.instagram.com/rkuk_official

Rissho Kosei-kai International Buddhist Congregation (IBC)
166-8537 東京都杉並区和田 2-7-1 普門メディアセンター 3F
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan
TEL: 03-5341-1230　FAX: 03-5341-1224　URL: http://www.ibc-rk.org

Published by Rissho Kosei-kai International